

Державна установа «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії
Національної академії медичних наук України»
ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради

ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

Протокол № 21 від «24» 12 2021 року

Уведено в дію наказ директора

ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

№ 01 від «24» 12 2021 року

Директор ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

Станіслав ШНАЙДЕР

**ЕТИЧНИЙ КОДЕКС
СПІВРОБІТНИКІВ ТА ОСІБ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ ТА
НАВЧАЮТЬСЯ У ДЕРЖАВНІЙ УСТАНОВІ «ІНСТИТУТ
СТОМАТОЛОГІЇ ТА ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

Одеса – 2021

1. Загальні положення

1.1. Державна установа «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національної академії медичних наук України» (далі – ДУ «ІСЦЛХ НАМН») визнає дотримання норм етичної поведінки всіма членами академічної спільноти однією з важливих передумов успішної реалізації своєї місії - здійснення вагомого внеску в суспільний розвиток через дослідження, генерування нових знань, їх поширення та підготовку соціально відповідальних, креативних особистостей і конкурентоспроможних фахівців в галузі охорони здоров'я. З метою розвитку єдиної організаційної культури ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та з урахуванням суспільного запиту щодо високих морально-етичних якостей фахівців було розроблено й затверджено Вченою радою Етичний кодекс ДУ «ІСЦЛХ НАМН» (далі - Кодекс).

1.2. Кодекс є локальним нормативним документом ДУ «ІСЦЛХ НАМН», що визначає вимоги до працівників та осіб, які навчаються ДУ «ІСЦЛХ НАМН», стандарти поведінки і взаємовідносини сторін, які включені в робочий, науковий, клінічний та освітній процес. Кодекс складений відповідно до моральної сутності ДУ «ІСЦЛХ НАМН», норм медичної етики, спрямованих на ствердження добра, гуманізму, людяності та загальновизнаних норм етики, моралі, поваги до колег, держави і суспільства в цілому.

1.3. Даний Кодекс розроблено згідно Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про запобігання корупції», «Про наукову та науково-технічну діяльність» та іншого законодавства України, Статуту та внутрішніх нормативно-правових актів ДУ «ІСЦЛХ НАМН». Норми Кодексу не скасовують і не замінюють положень чинного законодавства.

2. Мета та завдання Кодексу

2.1. Метою цього Кодексу є всебічний і гармонійний розвиток співробітників та осіб, які навчаються у ДУ «ІСЦЛХ НАМН», а також сприяння співпраці і досягнення найвищих результатів у сфері професійної діяльності кожного члена трудового колективу та осіб, які навчаються в даній установі.

2.2. Завданнями цього Кодексу є:

- визначення правил поведінки, що сприяють формуванню соціальної самосвідомості як сукупності моральних цінностей в різних сферах спілкування;
- зміцнення корпоративної культури осіб, які працюють і навчаються у ДУ «ІСЦЛХ НАМН», підтримка в трудовому колективі духу згуртованості, патріотизму, демократії, гордості за приналежність до ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

– створення максимально комфортних умов навчання і роботи, сприятливого психологічного клімату в науковому, клінічному та освітньому середовищі ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

– збереження і зміцнення престижу та іміджу ДУ «ІСЦЛХ НАМН», як установи з стійкими етичними традиціями за рахунок формування в суспільній свідомості образу працівника та особи, яка працює та навчається у даній установі, як високоінтелектуальної, всебічно розвиненої та соціально корисної особистості.

2.3. Цей Кодекс є моральним орієнтиром і поширюється на всіх осіб, які працюють та навчаються у ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

2.4. Основними моральними принципами всіх вищенаведених осіб повинні бути:

- гуманне ставлення до людей;
- повага до прав, честі і гідності іншої особи;
- порядність;
- чесність;
- правдивість;
- відповідальність і вірність прийнятим зобов'язанням;
- принциповість;
- прозорість;
- партнерство і взаємодопомога;
- компетентність й професіоналізм;
- взаємна довіра;
- справедливість;
- законність.

2.5. Усі працівники та особи, які навчаються у ДУ «ІСЦЛХ НАМН», повинні сприймати себе як відповідальних членів трудового колективу, пишатися своєю приналежністю до нього, слідувати моральним і етичним правилам і пам'ятати, що кожний вносить свій внесок у зміцнення іміджу і ділової репутації ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

3. Загальні обов'язки співробітників та осіб, які навчаються у ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

3.1. Поважати права і гідність особистості.

3.2. Являтися носіями високої культури, порядності, толерантності, сприяти моральному та культурному росту інших.

3.3 Піклуватися про дотримання корпоративних і суспільних інтересів. Слідувати нормам професійної та корпоративної етики, утримуватися від непродуманих заяв.

3.4 Сприяти ефективній роботі ДУ «ІСЦЛХ НАМН», як провідного науково-дослідного, лікувального та навчального центру.

3.5 Показувати власним прикладом повагу до традицій, історії ДУ «ІСЦЛХ НАМН», необхідність дотримання правил трудової та навчальної дисципліни згідно Статуту, Правил внутрішнього розпорядку, інших нормативних документів та цього Кодексу.

3.6 Ставитися дбайливо до майна ДУ «ІСЦЛХ НАМН», стежити за чистотою і порядком на його території; не залишатися байдужим до порушення чистоти і порядку іншими.

3.7 Дотримуватися етичних норм в мові, поведінці, дотримуватися дрес-коду у ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

3.8 Пам'ятати про високий статус ДУ «ІСЦЛХ НАМН», як закладу НАМН України, з честю і гідністю носити його і своєю працею виправдовувати високе звання працівника ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

3.9 Займати принципову позицію у випадках порушення законодавства, Статуту ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та цього Кодексу.

3.10 Не допускати дискримінації співробітників та осіб, які навчаються у ДУ «ІСЦЛХ НАМН», за національною, расовою, гендерною, релігійною та іншими ознаками.

3.11 Підвищувати свою громадянську активність. Не вести політичну та ідеологічну агітацію на території ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та не вести діяльності, що ставить під сумнів високий моральний статус працівника та особи, яка навчається у ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

3.12 Не вести антигромадську діяльність, яка дестабілізує порядок у ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та поза її межами, не здійснювати дій, які суперечать Конституції, законодавству України.

4. Поведінка працівників та осіб, які навчаються в ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

4.1 Поведінка працівників ДУ «ІСЦЛХ НАМН» в адміністративно-управлінській і господарській діяльності передбачас:

- перешкоджання порушенню професійної етики у відносинах між членами трудового колективу ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

- прагнення до ефективного розв'язання проблем ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та його окремих членів у найкоротші терміни;

- зберігання відкритості для громадського контролю своєї діяльності;
- зберігання неупередженості, толерантності та принциповості при прийнятті рішень;
- керування перевіреною та достовірною інформацією при ухваленні рішень;
- створення сприятливих умов для ефективної діяльності всіх членів колективу, розкриття творчого потенціалу учасників освітнього процесу;
- запобігання конфліктним ситуаціям, а в разі їх виникнення розв'язування на основі неупередженого, прозорого та докладного вивчення;
- мінімізація бюрократичних процедур до рівня, який забезпечить продуктивність роботи членів спільноти ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;
- не допускання перевищення посадових повноважень.

4.2 Поведінка працівників ДУ «ІСЦЛХ НАМН» у відношеннях з колегами передбачає:

- зберігання ввічливого і шанобливого ставлення до колег в особистому спілкуванні і при публічному обміні думками, не підривання навмисно їх професійної репутації;
- не можливість здійснення дій, які кваліфікуються як залякування, булінг, домагання, переслідування, вторгнення в приватне життя і образа, а також поширення неправдивої або компрометуючої інформації про колег;
- не допускання дискримінації колег на підставі соціального статусу.

4.3 Поведінка працівників ДУ «ІСЦЛХ НАМН» у науково-педагогічній діяльності передбачає:

- визнавання, повага і забезпечення свободи думки і слова учасників освітнього процесу;
- здійснення професійної діяльності на високому якісному рівні, підвищення наукової кваліфікації і викладацької майстерності;
- дотримання педагогічної етики;
- дотримання норм академічної доброчесності;
- вказування своєї належності до ДУ «ІСЦЛХ НАМН» під час опублікування результатів власних наукових досліджень та навчально-методичних робіт, виконаних у межах трудових та інших договірних відносин з ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;
- об'єктивне і справедливе оцінювання результатів наукової та освітньої діяльності;

– піклування про патріотичне, правове, екологічне та культурно-естетичне виховання працівників та здобувачів післядипломної освіти, мотивація їх до навчання, визнання пріоритетності роботи в ДУ «ІСЦЛХ НАМН» перед іншими видами фахової діяльності поза межами ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

– повага до особистісного простору колег;

– чесне та об'єктивне оцінювання знань, вмінь і навичок осіб, які навчаються;

– дотримання трудової дисципліни;

– не розголошення стороннім особам інформації, що стосується осіб, які навчаються: дані про їх академічну успішність та особисті відомості, отримані в ході індивідуального спілкування;

– не можливість вчинення дій, які можуть бути кваліфіковані як вербальна або фізична агресія щодо осіб, які працюють або навчаються, залякування, переслідування;

– не допускання висловлювань, що принижують честь і гідність осіб, які працюють або навчаються, застосування грубої лексики по відношенню до них.

4.4 Поведінка працівників ДУ «ІСЦЛХ НАМН» у науково-дослідній та лікувально-діагностичній діяльності передбачас:

– присвячення своїх сил, знань, досвіду справі примноження наукових досягнень ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

– проведення наукових досліджень відповідно до принципу відкритості отриманих наукових результатів для критики, повторної перевірки і використання іншими дослідниками;

– прагнення до максимального зменшення несприятливого впливу досліджень на людей, тварин і навколишнє середовище, дотримання принципів медичної етики, біоетики та екології;

– не можливість плагіату, привласнення ідей з неопублікованих джерел;

– використання результатів наукових досліджень своїх колег відповідно до прийнятих в академічному середовищі правил цитування і оформлення посилань;

– дотримання права співавторів;

– прагнення до об'єктивної оцінки дослідницьких проектів і наукових робіт при здійсненні функцій рецензента;

– дотримання конфіденційності неопублікованої інформації, отриманої в ході рецензування або наукового керівництва;

– сприяння науковому зростанню осіб, які навчаються, а також придбання ними навичок відповідального проведення наукових досліджень.

4.5 Поведінка осіб, які навчаються в ДУ «ІСЦЛХ НАМН», у навчальній, науковій і науково-дослідній діяльності передбачає:

– прагнення отримувати глибокі знання в відповідній області: сумлінно вчитися, не пропускати заняття без поважних причин, брати участь у навчальній, науковій та науково-дослідній роботах;

– прагнення максимально використовувати надані можливості з придбання теоретичних знань і практичних навичок з відповідної спеціальності;

– виконання вимог, передбачених Правилами внутрішнього розпорядку ДУ «ІСЦЛХ НАМН», навчальними планами та програмами, в встановлені терміни;

– особисте не використання і боротьба з такими видами порушення навчальної дисципліни, як - представлення в якості результатів власної праці матеріалів, взятих з Інтернет або з будь-яких інших джерел, а також підробка і фальсифікація ділових документів, що мають пряме або непряме відношення до процесу навчання;

– повага до чужої інтелектуальної власності і дослідницького пріоритету, цитування із зазначенням джерела матеріали, які використовуються при підготовці завдань;

– не використання особистих, родинних та інших зв'язків для одержання більш високої оцінки або для того, щоб домогтися інших винятків із загального регулювання;

– не можливість вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу.

4.6 Поведінка осіб, які навчаються в ДУ «ІСЦЛХ НАМН», у відносинах з працівниками структурних підрозділів даної установи передбачає:

– поважне ставлення до науковців, лікарів та інших працівників ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

– дотримання принципів академічної доброчесності, взаємоповаги і співробітництва, а також загальноприйнятих нормах етики і безконфліктного пошуку компромісу;

– не можливість вчиняти дії, які кваліфікуються як переслідування, вторгнення в приватне життя працівників, не допускання в спілкуванні з ними грубості, фамільярності, висловлювань, принижуючих їх честь і гідність;

– не можливість поширення неправдивої і компрометуючої інформації про працівників між собою та у засобах масової інформації.

4.7 Поведінка осіб, які навчаються в ДУ «ІСЦЛХ НАМН», поза межами установи передбачає:

– оберігання честі і гідності особи, яка працює або навчається у ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

– критичне ставлення до власних вчинків, передбачення їх можливих наслідків, уникнення ситуацій, які можуть завдати шкоди престижу та іміджу ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

– не можливість появи в громадських місцях в непристойному вигляді, використання нецензурної лексики або здійснення непристойних дій, що ображають людську гідність і громадську мораль.

4.8 Поведінка осіб, які навчаються в ДУ «ІСЦЛХ НАМН», по відношенню до себе передбачає:

– дотримання особистої гігієни і намагання підтримувати себе в хорошій фізичній формі, здоровий спосіб життя;

– дотримання правил етикету;

– активна участь у житті держави, використання свого права обирати і бути обраним;

– не можливість здійснення зневажливих висловлювань і будь-яких компрометуючих дій по відношенню до символів державності інших держав;

– поважне ставлення до оточуючих.

4.9 Етичні норми поведінки щодо партнерів ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та третіх сторін передбачає:

– дотримання загальних етичних норм поведінки;

– ввічливе та поважне ставлення до партнерів і гостей ДУ «ІСЦЛХ НАМН», до їх культурних особливостей та норм етичної поведінки;

– відповідальне ставлення до розвитку відносин з партнерами, спонсорами ДУ «ІСЦЛХ НАМН», органами влади, професійними мережами тощо;

– забезпечення прозорості використання спонсорської допомоги ДУ «ІСЦЛХ НАМН», отриманої у формі грошей, матеріальних цінностей або послуг;

– не можливість використання своїх службових повноважень, становища, будь-якого державного та власного майна або коштів ДУ «ІСЦЛХ НАМН» в приватних інтересах або з метою одержання неправомірної вигоди.

5. Загальні правила дрес-коду у ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

5.1 Статус ДУ «ІСЦЛХ НАМН» як академічного науково-дослідного закладу передбачає певні вимоги до стилю одягу і зовнішнього вигляду (дрес-код) кожної особи, яка навчається і працює у ДУ «ІСЦЛХ НАМН». Це налаштовує на повагу один до одного, високопродуктивну працю і повноцінний науково-дослідний, лікувальний та освітній процес; сприяє підтримці репутації та утвердженню іміджу і статусу ДУ «ІСЦЛХ НАМН» як закладу високої культури, моральності та професіоналізму.

5.2 Зовнішній вигляд працівників та осіб, які працюють або навчаються у ДУ «ІСЦЛХ НАМН», повинен бути акуратним, стриманим, охайним.

5.3 Переважним стилем одягу є офіційно-діловий та медичний (медичний халат, медичну шапочку, бахіли тощо).

6. Відповідальність за невиконання положень

Кодексу та процедура реагування

6.1 Виконання Кодексу забезпечується на основі морального самоконтролю кожного співробітника, науковця та інших осіб ДУ «ІСЦЛХ НАМН». Кожен зобов'язаний дотримуватися Кодексу і в разі виявлення порушень спробувати припинити їх власними силами.

6.2 Відповідальність і контроль за дотриманням Кодексу несуть керівники структурних підрозділів ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

6.3 При виявленні порушень Кодексу працівники та особи, які навчаються ДУ «ІСЦЛХ НАМН», можуть звернутись до безпосереднього керівника структурного підрозділу, директора. Особи, які повідомляють про порушення або ймовірне порушення, мають гарантію захисту від переслідування.

6.4 Щодо осіб, які порушили правила і положення Кодексу, можуть застосовуватися моральний осуд (публічне обговорення та ін.), заходи адміністративної, цивільно-правової, кримінальної відповідальності залежно від систематичності і тяжкості порушень.

6.5 При виникненні етичних конфліктів між працівниками ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та/або особами, які навчаються у ДУ «ІСЦЛХ НАМН», особи, відповідальні за контроль за дотриманням норм даного Кодексу:

- вживають заходи для розв'язання конфлікту шляхом добровільного примирення учасників;

- можуть виносити питання щодо неналежної етичної поведінки осіб, які навчаються у ДУ «ІСЦЛХ НАМН», на розгляд вченої ради даної установи;

– за наявності підстав, мають право звернутись до адміністрації ДУ «ІСПЦЛХ НАМН» з клопотанням про притягнення винних працівників до відповідальності.

6.6 Виконання положень цього Кодексу забезпечується на основі морального самоконтролю кожного члена трудового колективу ДУ «ІСПЦЛХ НАМН» та осіб, які навчається у даній установі.

6.7 Порушення положень Кодексу за наявності ознак юридичної відповідальності підлягає розгляду згідно з вимогами чинного законодавства.

7. Прикінцеві положення

7.1. Цей Кодекс затверджується Вченою радою ДУ «ІСПЦЛХ НАМН» і вводиться в дію наказом директора ДУ «ІСПЦЛХ НАМН».

7.2. Зміни та доповнення до цього Кодексу вносяться шляхом затвердження Кодексу у новій редакції.

7.3. Після затвердження Кодексу у новій редакції попередній Кодекс втрачає юридичну силу.